

Täiskasvanute Koolituskeskus

**Raamatupidamise täiendkursus- ettevalmistus Vanemraamatupidaja, tase 6 kutseksamiks
TÄIENDKOOLITUSE ÕPPEKAVA**

Täienduskoolituse asutuse nimetus
OÜ Täiskasvanute Koolituskeskus

1. Õppekava nimetus

Raamatupidamise täiendkursus- ettevalmistus Vanemraamatupidaja, tase 6 kutseksamiks
Oluline on mainida, et kursuse läbimine ei anna õppijale Raamatupidaja (5.tase) ega Vanemraamatupidaja (6. tase) kutset.

2. Õppekavarühm ja õppekava koostamise alus

Rahandus, pangandus ja kindlustus. Õppekava koostamisel on lähtunud Raamatupidaja kutsestandardist tase 5 ja Vanemraamatupidaja kutsestandardist tase 6.

3. Eesmärk ja õpiväljundid

EESMÄRK. Õppija omandab teoreetilised teadmised ja praktilised oskused raamatupidamise, maksuarvestuse ja juhtimisarvestuse valdkonnas, et olla valmis sooritama Vanemraamatupidaja, tase 6 kutseksamit ning töötama iseseisvalt keskmise suuruse ja suurettevõtete raamatupidajana.

ÕPIVÄLJUNDID. Koolituse lõpuks õppija

- Õppija dokumenteerib ja kirjendab erineva keerukusastmega majandustehinguid, rakendab raamatupidamisarvestuse põhimõtteid ning järgib sisekontrolli nõudeid vastavalt ettevõtte spetsiifikale ja kehtivale seadusandlusele.
- Õppija koostab keskmise suuruse ja suurettevõtetele finantsaruandeid (sh aastaaruandeid ja statistilisi aruandeid) ning rakendab aruandluses Eesti finantsaruandluse standardit.
- Õppija arvestab töötasusid vastavalt kehtivatele õigusaktidele.
- Õppija arvestab ja kajastab maksukohustusi vastavalt kehtivatele õigusaktidele, suudab täita maksudeklaratsioone ning suhtleb vajadusel maksuhalduriga.

- Õppija valdab enamlevinud juhtimisarvestuse ja majandusanalüüsi meetodeid ja nende rakendamist.
- Õppija analüüsib finantsaruandeid ja investeringute tasuvust, kasutades erinevaid analüüsimeetodeid ning teeb tulemuste põhjal põhjendatud ettepanekuid juhtimisotsuste langetamiseks.
- Õppija on pädev nii teoorias kui praktikas nende teemade osas, mis on vajalikud kutsestandardi Vanemraamatupidaja, tase 6 edukaks sooritamiseks

4. Sihtgrupp ja õppe alustamise tingimused

SIHTGRUPP JA ÕPPE ALUSTAMISE TINGIMUSED. Keskharidusega isikud, kes on läbinud raamatupidamise jätkukoolituse ja omavad praktilist kogemust raamatupidajana töötades ning soovivad sooritada Vanemraamatupidaja, tase 6 kutseeksami või suurendada tööalast pädevust raamatupidamisvaldkonnas. Õppetöös osalemiseks on vajalik eesti keele oskus vähemalt B2 tasemel. Vajalik on õpilastel isikliku sülearvuti olemasolu ning veebiteel osalemiseks ka Internetiühenduse olemasolu.

5. Õppe kogumaht, selle ülesehitus, õppekeskkond ja õppevahendid

Maht: kursus kestab kokku 145 akadeemilist tundi, sealhulgas 108 tundi auditoorset tööd ja 37 tundi iseseisvat tööd.

ÕPPEKESKKOND: auditoorsed koolituspäevad toimuvad õppeklassides, mis vastavad tervisekaitse nõuetele ja on sõltuvuses õpilaste arvust. Ruumides on tagatud DATA-projektori ja Interneti olemasolu. Veebipõhised loengud toimuvad veebikeskkonnas Zoom.

ÕPPEVAHENDID: vajalik on õpilastel tagada isikliku sülearvuti ja Internetiühenduse olemasolu.

6. Õppeprotsessi kirjeldus, sh õppe sisu, õppemeetodid ja -materjalid

ÕPPEPROTSESS: auditoorne ja iseseisev töö, mis tuleb õppijal sooritada auditoorse või veebipõhise õppe vahelisel ajal. Tegemist on õppega, mis võib aset leida nii öhtusel kui ka päeval ajal või segatud on mõlemad vormid.

ÕPPE SISU:

	Teema	Käsitlevad teemad
1.	Sissejuhatus Finantsarvestuse alused	Kursuse üleseehitus, läbitavad teemad, iseseisvad tööd, nõuded kursuse edukaks läbimiseks. Arvestuse reguleerimine: raamatupidamise ajalugu ja finantsaruandluse hetkeseis <ul style="list-style-type: none"> • Rahvusvahelised finantsaruandluse standardid (IFRS) • SME IFRS • Finantsarvestuse regulatsioon Eestis: raamatupidamise seadus, äriseadustik, Eesti finantsaruandluse standard, avaliku sektori erisused
2.	Nõuete arvestus	Nõuded ostjate vastu: esmane kajastamine Nõuete faktooring <ul style="list-style-type: none"> • tagastusõigusega (regressiga) • tagastusõigusetega (regressita) Nõuete hindamine ja edasine kajastamine
3.	Varude arvestus	Varude esmane kajastamine Varude kuludesse kandmine Varude edasine kajastamine. Neto-realiseerimisväärtus.
4.	Raha ajaväärtus	Liht- ja liitintressi olemus Üksiksumma ja annuiteedi tulevane väärtus (FV) Üksiksumma ja annuiteedi nüüdiseväärtus (PV) Raha ajaväärtuse intressitegurite tabelite kasutamine
5.	Finantsinvesteeringute arvestus	Finantsinvesteeringute olemus ja liigid Lühiajaliste finantsinvesteeringute kajastamine Pikaajaliste nõuete ja soetatud võlakirjade arvele võtmine ja edasine kajastamine <ul style="list-style-type: none"> • Pikaajalise nõude nüüdiseväärtus • Efektiivse intressimäära (sisemise intressimäära) meetod

6.	Materiaalse põhivara arvestus	<p>Materiaalse põhivara liigid</p> <p>Materiaalse põhivara esmane arvelevõtmine. Soetusmaksumus</p> <p>Materiaalse põhivara edasine kajastamine</p> <ul style="list-style-type: none"> • Põhivara amortiseerimine • Põhivara parendamine • Kajastamine aastaaruandes. Kaetav väärtus.
7.	Rendiarvestus	<p>Kasutus- ja kapitalirendi mõisted ja üldpõhimõtted</p> <p>Rendi kajastamine rendileandja raamatupidamises</p> <p>Rendi kajastamine rentniku raamatupidamises</p> <ul style="list-style-type: none"> • SME IFRS arvestuspõhimõtte • IFRS 16 arvestuspõhimõtte <p>Müügi-tagasirendi tehingud</p>
8.	Kinnisvarainvesteeringute arvestus	<p>Kinnisvarainvesteeringu mõiste</p> <p>Kinnisvarainvesteeringu esmane kajastamine</p> <p>Kinnisvarainvesteeringu edasine kajastamine</p> <ul style="list-style-type: none"> • Õiglase väärtuse arvestuspõhimõtte • Soetusmaksumuse (millest on maha arvatud akumuleeritud kulum ja võimalik väärtuse langus) arvestuspõhimõtte
9.	Immateriaalse põhivara arvestus	<p>Immateriaalse põhivara olemus</p> <p>Immateriaalse põhivara esmane kajastamine</p> <p>Immateriaalse põhivara edasine kajastamine</p>
10.	Bioloogilise vara arvestus	<p>Bioloogilise vara mõiste</p> <p>Bioloogilise vara esmane kajastamine</p> <p>Bioloogiline vara edasine kajastamine</p> <ul style="list-style-type: none"> • Õiglase väärtuse meetod • Soetusmaksumuse meetod

11.	Äriühendused ning tütar- ja sidusettevõtete arvestus	Äriühenduse olemus ja liigid Korrigeeritud ostumeetod grupisestest äriühenduste arvestamisel (EFS) Ostumeetod ja ostuanalüüs Sidus- ja tütarettevõtete kajastamine investeerija aruannetes
12.	Kohustiste arvestus	Lühi- ja pikaajaliste kohustiste esmane kajastamine <ul style="list-style-type: none"> • Võlakohustised • Muud kohustised Lühi- ja pikaajaliste kohustiste edasine kajastamine Eraldiste kajastamine
13.	Maksuarvestus, mh rahvusvaheline maksuõigus	Eesti maksusüsteem Maksukorralduse üldpõhimõtted Maksude deklareerimine <ul style="list-style-type: none"> • Üksikisiku maksud • Tööandja tööjõu maksud • Ettevõtte maksud Rahvusvaheline maksuõigus <ul style="list-style-type: none"> • Sissejuhatus rahvusvahelisse maksuõigusesse, valdkonda reguleerivad õigusaktid ja nende tõlgendamine • Füüsiliste isikute residentsus, piiriülene töötamine ja tasude maksustamine tulumaksuga ja sotsiaalmaksuga • Püsiva tegevuskoha tekkimine ja kasumi omistamine • Piiriüleste tehingute maksustamine käibemaksuga
14.	Töötasude ja hüvitiste arvestus ja maksustamine	<ul style="list-style-type: none"> • Maksuvaba tulu arvestus • Vanaduspensionäri töötasu arvestamine • Osalise töövõimega töötaja töötasu arvestamine • Ajutise töövõimetuse hüvitise arvestamine tööandja poolt • Põhipuhkuse arvestamine

		<ul style="list-style-type: none"> • Töötasu raamatupidamiskanded päevaraamatus • TSD koostamine
15.	Omakapitali arvestus	<p>Omakapitali koostisosad</p> <p>Osa- ja aktsiakapital</p> <ul style="list-style-type: none"> • Liht- ja eelisaktsiate kajastamine • Oma aktsiate/osade kajastamine • Fondi emissioon <p>Reservid</p>
16.	Tulu kirjendamine ja kajastamine	<p>Tulu olemus ja kajastamise üldpõhimõtted</p> <ul style="list-style-type: none"> • Müügitulu kajastamine kaupade müügil ja teenuste osutamisel • Intresside, litsentsitasude jmt tulu kajastamine • Valmidusastme meetod
17.	Sihtfinantseerimise arvestus	<p>Sihtfinantseerimise mõiste ja liigid</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tegevuse sihtfinantseerimine • Vara sihtfinantseerimine
18.	Mittetulundusühingute ja sihtasutuste arvestuse erisused	<p>Mittetulundussektori spetsiifiliste tehingute kajastamine</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tasud liikmetelt • Annetused ja toetused • Vahendamine
19.	Raamatupidamise aruanne – bilansi kasumiaruande koostamine	<p>Aruandeperioodi bilanss ja kasumiaruanne</p> <p>Aruande koostamise alusprintsipiibid</p> <p>Vara ja kohustiste hinnangute mõju</p> <p>Arvestuspõhimõtte muutus ja olulised vead</p> <p>Põhiaruannete ja lisade vahelised seosed</p>
20.	Raamatupidamise aruanne - rahavoogude aruande koostamine	<p>Rahavoogude aruande koostisosad</p> <p>Raha lähendid</p> <ul style="list-style-type: none"> • Äritegevuse rahavood – kaud- ja otsemeetodil

		<ul style="list-style-type: none"> • Investeeringustegevuse rahavood • Finantseeringustegevuse rahavood
21.	Majandusaasta aruanne	<p>Majandusaasta aruande koostamise ja esitamise üldpõhimõtted. Majandusaasta aruande osad.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Raamatupidamise aastaaruanne • Raamatupidamise aruande lisad • Tegevusaruanne <p>Majandusaasta aruande taksonoomia Audiitorkontrolli kohustuslikkuse kriteeriumid</p>
22.	Finantsanalüüs - Suhtarvuanalüüs (<i>Ratio Analysis</i>)	<p>Likviidsus Käibekapital efektiivsus Kapitali struktuur Tasuvuse marginaalid Vara ja omakapitali tasuvus ja rentaablus Investeeringute kapitali tootlikkus EVATM – Majanduslik lisandväärtus (Economic Value Added) DuPont ja suhtarvude seosed</p>
23.	Arvestusmaatriks – juhtimis- ja kuluarvestus	<p>Kululiigid, kulukohad, kulukandjad, kulukäituriid Muutuvkulu- ehk osakuluarvestus (<i>variable costing</i>) ja täiskuluarvestus (<i>absorption costing</i>) Kulu-maht-kasum analüüsid Tegevuspõhine arvestus (<i>Activity Based Costing</i>)</p>
24.	Eelarvestamise alused	<p>Plaanide ja eelarvete liigid ja koostamise alused Traditsiooniline eelarvestamine Tegevuspõhine eelarvestamine (<i>Activity Based Budgeting</i>) Plaaniperiood (eelarveperiood) Eelarvestamise protsess Operatiivsed eelarved (<i>operating budget</i>) Ettevõtte koondeelarve (<i>master budget</i>) Eelarvestatud rahavood Pro-forma aruanded (kasumiaruanne, bilanss ja rahavood)</p>
25.	Investeeringute eelarvestamine ja	<p>Rahandusteoreetilised investeeringute hindamise alused</p> <ul style="list-style-type: none"> • Investitorite nõutav tulumäär ja WACC

	analüüs	<ul style="list-style-type: none"> • Tasuvusaeg • Puhasnüüdisväärtus (NPV) • Sisemine intressimäär (IRR) • Rentaablusindeks (PI)
26.	Auditeerimise alused	<p>Audiitortegevuse üldised eesmärgid ja õiguslik raamistik (audiitortegevuse seadus ja kutsetegevuse standardid).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Audiitorite roll ja eetilised põhimõtted, eetikakoodeks, sh sõltumatuse standardid. • Audiitorite erinevad töövõttud (finantsaruannete audit ja ülevaatus, muud töövõttud), • Kutsetegevuse standardid ja nende rakendamine erinevatele töövõttudele • Audiitori arvamus. Arvamuse modifikatsioonid. Audiitori arvamuse lugemine ja interpreteerimine
27.	Kursuse EKSAM	
28.	Kokkuvõtete tegemine	Eksamitööde ja kursuse kokkuvõtmine.

Raamatupidamise täiendkursusel käsitletavat teemasid:

- Finantsarvestus: loeng, arutelu, praktilised ülesanded: 44 tundi auditoorset + 10 tundi iseseisvat tööd.
- Maksuarvestus ja deklaratsioonid: loeng, arutelu, praktilised ülesanded: 6 tundi auditoorset tööd + 5 tundi iseseisvat tööd.
- Töötasude arvestus: loeng, arutelu, test, praktilised ülesanded: 6 tundi auditoorset tööd + 5 tundi iseseisvat tööd.
- Rahvusvaheline maksuõigus: loeng ja arutelu: 8 tundi auditoorset tööd + 0 tundi iseseisvat tööd.
- Kuluarvestus: loeng, arutelu, test, praktilised ülesanded: 21 tundi auditoorset tööd + 6 tundi iseseisvat tööd.
- Finantsanalüüs: loeng, arutelu, test, praktilised ülesanded: 9 tundi auditoorset tööd + 3 tundi iseseisvat tööd.
- Investeeringute eelarvestamine: loeng ja arutelu: 8 tundi auditoorset tööd + 1 tundi iseseisvat tööd.
- Lõpphindamine ja eneserefleksioon. 6 tundi auditoorset tööd + 7 tundi iseseisvat tööd.

ÕPPEMEETODID:

Auditoorne õpe 108 ak/h: loengud, rühmatööd, arutelud, testid ja tunnis tehtavad praktilised tööd.

Iseseisev töö 37 ak/h: testideks õppimine, koduste iseseisvate tööde tegemine ja eksamiks õppimine.

ÕPPEMATERJALIDE LOEND:

Finantsarvestuse alase kirjanduse loetelu:

- Lehte Alver, Jaan Alver. Finantsarvestus. Tallinn, Deebet, 2017
- Janek Keskküla. Finants- ja Maksuarvestus. Tallinn 2020.
- Janek Keskküla. Maksuarvestuse ülesannete kogu. Tallinn 2020.
- Monika Nikitina- Kalamäe. Finantsarvestuse ülesannete kogu. Tallinn 2017.
- Juta Tikk. Finantsarvestus. Tallinn, 2016
- Kaido Kallas. Finantsarvestuse alused. Tallinn, 2002

Juhtimisarvestuse alase kirjanduse loetelu:

- Jaan Alver. Otsusepõhjenduslik majandusarvestus. Deebet OÜ, 2025
- Sander Karu, Villu Zirnask. Eelarvestamine – üks strateegilise *controllingu* juurutamise eeldusi organisatsioonis. Rafiko. Tartu, 2004
- Sander Karu. Kulude juhtimine ja arvestus tulemuslikkusele suunatud organisatsioonis, I osa. Rafiko, 2008
- Sander Karu, Raili Kuusik, Kertu Lääts. 70 kulude juhtimise ja arvestuse ülesannet. Rafiko, 2010

Kasulikud lingid internetis:

1. Raamatupidamise seadu <https://www.riigiteataja.ee>
2. Äriseadustik <https://www.riigiteataja.ee>
3. Rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise seadus <https://www.riigiteataja.ee>
4. EV Raamatupidamise Toimkond <http://www.easb.ee>
5. Raamatupidajate portaal raamatupidaja.ee <http://raamatupidaja.ee>
6. Eesti Raamatupidajate Kogu <http://www.erk.ee>
7. Maksu- ja Tolliamet <http://www.emta.ee>
8. Raamatupidamis uudised www.rup.ee

7. HINDAMINE EHK ÕPPE LÕPETAMISE TINGIMUSED

Õpingud loetakse lõpetatuks juhul kui õpilane on osalenud koolitusel vähemalt 75% auditoorsetes tundides, sooritanud mh õigeaegselt esitanud kodused tööd vähemalt tulemusele 65% („arvestatud) ja kõige lõppedes sooritanud kirjaliku eksami (65% õigeid vastuseid). Kodused tööd ja 75% osalemine auditoorsetes tundides on kirjalikult eksamile pääsemise eelduseks. Võlgnevuste likvideerimise võimalused: kokkuleppel lektoriga.

Hindamismeetod	Hindamiskriteeriumid
Kodused tööd	Kokku sooritatakse 3 (kolm) iseseisvat tööd ja 3 (kolm) kohustuslikku testi. Koolituse läbiviija kontrollib lahendatud ülesanded ja annab vajadusel õpilasele personaalset tagasisidet. Kursuse edukaks läbimiseks on oluline, et kodused tööd on esitatud tähtaegselt ning sooritatud tulemusele „arvestatud.“ (vähemalt 65%).
Kirjalik eksam	Eksam sooritatakse klassiruumis. Positiivseks soorituseks on vaja saada tulemus, mis jääb vahemikku 65%-100%.

8. Väljastatavad dokumendid

TUNNISTUS, kui õpingute lõpetamise nõuded – kõige lõppedes kirjalik eksam- on hindamiskriteeriumitele vastavalt täidetud.

TÕEND, kui õpitulemusi ei saavutatud, kuid õppija võttis osa õppetööst. Tõend väljastatakse vastavalt osaletud kontakttundide arvule, kuid mitte juhul, kui õppija osales vähem kui pooltes auditoorsetes tundides.

9. Koolitaja kvalifikatsioon

Varasem koolitaja kogemus raamatupidamise valdkonnas ja/või töötamise kogemus raamatupidajana. Lisaks toestab koolitaja teadmiste edasi andmist vastav haridustase.

Õppekava on kinnitatud 15.05.2026.